Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Infortiato 1]

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 29. Juli 1493

Rerum amotarum

urn:nbn:de:bsz:31-319110

Visual Library

ris aduerſus eā exigi nō pōt: niſi qñ ipa aliūde q̄ʒ ex fūdo dotali hʒ vñ ſol uat. l. vtiliū. ḋ. eo. qa rñdeo ꝙ poſito ſine p̄iudicio ꝙ ḋ uolūtate mulieris ſi apperet dictas expēſas fcās fuiſſe ꝙ nihilomin⁹ hēs mulieris q vult exi gē dcās expēſas ſeu melioramēta teneẜ: qa ſatis ē ꝙ tpe q̄ agiẜ ḋ repetitio ne ⁊ ḋ reſtitutōe dotis mulier ſeu pari rōe hēs mulieris hēat aliūde vñ ſol uat. vt in. d. l. vtiliū. ubi loqẜ ḋ tpe q̄ dos exigeba tur: vt ibi le giẜ ⁊ not. ħ clare appa ret ex diſtin ctione dy. i. l. i. ḋ. e. quā ibi i additio. formaliter reaſſūpſit: ⁊ ſeqẜ Rayne. ad quā ſe re mittit Cy. i. l. i. §. taceat. C. de rei vxo. acti. vñ ṽba dy. ſunt hec quo ad ꝓpoſitū no ſtrū ſi expen ſa p maritū fcā ē vtiliter et tunc aut maritus ipē dit mādato mulieris et repetit totū p actionem mandati. vt. d. §. ſʒ nec ob impēſas ⁊. d. l. vtiliū aut ſine mā dato: ⁊ tunc ſi mulier eſt ſoluēdo tpe ipēſe facte: ⁊ tpe q̄ repeti tur: ⁊ tūc re petet p actō. neg. geſt. in totū: vt. d. §. ſʒ nec ob impēſas. aut eſt ſoluendo tpe ipēſe fa cte nō tpe q̄ repetiẜ. ⁊ tē idē. ar. l. an. §. i. de neg. geſt. ⁊. l. ⁊ in totū. ḋ. eo. ⁊ no. i. d. l. vti liū. aut nō ē ſoluēdo mu lier tpe ipen ſe nec tpe re petitionis ⁊ tūc ita dmū teneẜ ſi aliū de ſoluere pōt. vt. d. l. vtiliū: ⁊ ita reſident dy. ⁊ alij doct. ⁊ ſic volūt ꝙ etiā dato ꝙ tpe ipēſe facte mulier ſoluēdo nō eēt ħ nō nocet petēti expēſas vel excipiēti ḋ expēſis dūmō qñ dos repetiẜ mulier aliūde hēat vñ ſoluat. ⁊ iō ſi tpe q̄ facta ē ipēſa mulier nō ē ſoluendo vt qa ipēſa erat adeo magna ꝙ excedebat p̄mcuū valorē fūdi dotalis: ⁊ oiū bonoꝝ mulieris ſi q̄ hēbat. ꝯtingit ēt ꝙ mulier nō erat ſoluēdo tpe q̄ ſoluiẜ ma trimoniū qḋ qdē tps appellaẜ tps repetitiōis dicte dotis. l. ſcda i p̄n. ſo. ma. ⁊. l. iſta. §. exactio de rei vx. actio. poſt ea añq̄ʒ actu agereẜ ad ipaʒ do tē mulier vel forte heres ei⁹ ſi morte mulieris fuit ſolutū matrimoniū ut in caſu noſtro reperiẜ hēre bona alia q̄ nō hēbat tpe ipēſe facte nec tpe q̄ matrimoniū fuit diſſolutū. certe ħ caſu volūt p̄fati doctores expēſas eſſe repetēdas. ita videẜ exēplificādū dictū mēbrū p̄dicte diſtictiōis alias ui dereẜ iplicare ꝯdictionē inq̄ʒtū dicūt p̄fati doctores ꝙ ſi non ē ſoluēdo mulier tpe ipēſe nec tpe repetitiōis ſi aliūde ſoluere p̄t teneẜ: qa ſi intelli gerem⁹ ꝙ tpe q̄ ſoluiẜ matrimoniū mulier hēret aliūde vñ ſoluere poſſet diceret ſoluēdo. l. facere ſo. ma. facit. l. q pōt facere cū ſimilib⁹. ĵ. de reg. iur. Idē ḋcidit Nico. de neapo. in. d. l. vtiliū cū ſequen. ubi q̄rit qd ſi qñ marit⁹ fecit expēſas mulier ſi erat ſoluēdo: nūc aūt ſic: ⁊ rñdet ꝙ ħ caſu ſi ſolū retētio dotis ſʒ ēt actio neg. geſt. cōpetit ꝓ eis p id qḋ ibi hētur ⁊ ꝙ

nō dʒ facere colon⁹: ut hac. l. poniẜ. n. inter iſtas expēſas neceſſarias q̄s uir repetit ⁊ nō ꝯpēſatur cū fructib⁹: ⁊ ſic nō teneẜ facere colonus: ut hic cōiuncta. l. iij. §. nos generaliter. ḋ. eo. Predcā uera niſi conductor ꝯduxiſſet ꝓ illo tēpore quo dʒ durare vtilitas ſeu impēſa: vt dixi. ḋ. e. l. iij. §. nos aūt. Si ṽo ſūt foſſata q̄ ānuatiʒ debēt refici ⁊ tūc ad colonū ptinet: ut ħ: ⁊ in. l. i. §. ḋ eo. ĵ. de aq̄ plu. ar. ꝓbo hoc nō ē dubiū ꝙ colon⁹ dʒ cole re fūdū: ut. l. ex ꝯducto. §. i. ḋ. loca. Sed iſtos ag geres: ⁊ foſſata facere ē de cultura fūdi: ut. d. l. i. §. de eo. cū reſpiciāt p̄ſētē vtilitatē: vt. §. nos ge neraliter. ergo colon⁹ dʒ facere: ⁊ ħ eſt ueꝝ ſiue fuerint aggeres fūdi ꝓprij ꝯducti ſiue cōmunes cū vicinis. Itē ſi ꝓprij alterius: ⁊ dñs fūdi ꝯdu cti teneaẜ purgare: ⁊ qñq̄ʒ teneẜ alius: ut. l. i. §. i. ⁊. ij. de aq̄ plu. arcē. ⁊ ibi dixi. puto ēt qḋ ſi colo nus ꝯduxiſſet ad lōgū tps ꝙ tenereẜ facere ag geres ⁊ foſſata q̄ reſpiciūt vtilitatē totius illius tēporis: lʒ nō p̄ſētis tm̄ p ea q̄ dixi in. l. iij. §. nos. ḋ. eo. ¶ Ex. l. ſequenti.

¶ Impēſa facta ad tpalē cuſtodiaʒ rei cum fru ctibus compenſatur ēt ſi ſit maior q̄ꝫ perceptio fructuum

q **Uod dicitur.** Expēſe ne ceſſarie mi nuūt dotē ſi in dotē ſūt facte ad ꝑpetuā vtilitatē. ſec⁹ ſi cā q̄rēdoꝝ fructuū vel ad tpaleʒ rei cuſtodiā. h. d. cū. l. ſe. ¶ No. ꝙ expēſe q̄ ſiūt ad tpalē cuſtodiā rei nō repetunẜ. Et iō ſi vxor dedit in dotē caſtrū expēſe facte in cuſtodia ca ſtri nō repetūẜ. [a] Itē facit ꝙ ſi aliqs ḋtinet caſtꝝ alteri⁹ ꝙ ipēſe facte in cuſtodiā caſtri cōpenſenẜ cū fructibus ide ꝑceptis. ſūt eni ſicut ipēſe facte cā q̄rendorū fructuū: vt hic q̄ in oēʒ caſum ab oī poſſeſſore debēt ḋduci. No. ēt ꝙ ſi iſte ipenſe fa cte in cuſtodiā eēt maiores q̄ꝫ fruct⁹ ꝙ nō debēt repeti. [b] debent eni cū fructib⁹ cōpenſari: ut ħ vi des. facit qḋ dixi. ḋ. ti. i. l. diuortio. §. qḋ in āno.

¶ Rerū amotarum. Rubrica.

r **Erū amotarū.** Li cet vxor cōſtāte matrimonio. furtum fa ciat furti nō tenetur. ſʒ actiōe rerum amotarū diuortio facto cōueniẜ: ni ſi poſt diuortiū ꝯtractauerit. h. d. ¶ Opp. dẜ ħ ꝙ mulier q̄ facit furtū nō teneẜ actiōe furti. con tra. l. ſi. §. ſi. C. de fur. Sol. vt ibi. ¶ Op. q ē dñs nō facit furtū: ut. l. i ĵ. de furtis. So. non eſt dña niſi quodāmō: vt hic dicit tex. qa dictio quodā mō denotat iproprietatē: ut dixi in. l. ſi uir. ḋ. ti.

ſufficiat ſi tpe quo agiẜ ad dotē poſſit aliūde ſolui expēſas ꝓbaẜ in. l. litis de neg. geſt. ⁊ plene bar. in. l. rei iudicate in p̄n. ſo. ma. ¶ Nec obſtat ſi di cereẜ ꝙ dato ꝙ heres hēat aliunde tm̄ fortaſſe mulier nō hēbat: qa rñde hoc nō eē in cōſideratiōe qḋ ꝓbaẜ: qa aut dicim⁹ ꝙ hoc erat cōceſſū mu lieri in p̄uilegiū vt ipa nō tenereẜ ſatiſfacere utilib⁹ expēſis: niſi aliūde ha beat tātum ꝙ ſatiſfacere poſſit ne ipa hēat aliena re fūdū dotalē: ⁊ tūc di cēdū eſt ꝙ ħ p̄uilegiū nō tranſibit ad heredē mu lieris. l. i. C. de pri. dot. aut dicimus ꝙ tranſibit ad filios eius dē matrimo nij iuxta. l. aſſiduis. §. exceptis. qui po. i pig. ha. ⁊ gl. ⁊ doct. in. d. l. i. de p̄ui. do. ⁊ in. l. ēt in p̄nc. ſo. ma. ⁊ tūc ꝯſideram⁹ ꝑſonā ⁊ ſtatuʒ ipoꝝ filiorū ut. d. l. ēt in prin. aut uo lum⁹ dicere ꝙ iſtud ē ius cōmune in muliere. ſ. ꝙ expēſas uti les nō teneẜ ſoluere ſi ali unde nō hʒ vnde ſoluat ſicut ēt hʒ i alijs ꝑſonis. l. in fundo. cū ibi no. ḋ. de rei vēdi. ⁊ tē cū attēdi dʒ ipſi iboa ti iudicij. et ſic tempus quo ſit exa ctio. d. l. litiſ in p̄n. iō tūc habem⁹ ꝯſi derare: an heres q rep̄ ſentat ꝑſonā mulieris ha beat aliūde unde ſatiſfa ciat ꝓ dictis melioramē tis tēpore iudicij. ideo ſi habet tene tur ſatiſface re: a q Uod dicẜ. non re petunẜ. Bar. in hoc fuit cōtrarius. uide de hoc articulo i. l. diuortio. §. impēdia. ḋ. ti. i. ⁊ ibi Ang. tʒ ꝯ Bar. ⁊ dicit ſe ita ꝯſuluiſſe apud urbē ve terē ꝑ no. ꝑ bar. in. l. cū q̄rereẜ. §. p̄dijs. de le. iij. ⁊ imol. in. d. §. ipedia. cō cordat ꝙ ſi eſt expēſa tpalis: ut q̄a ſiat qd tātū ſingulo menſe cuſtodibus tūc ptinet ad maritū. ſecus ſi fuit ꝑpetua vt ſi emit ſuos q ꝑpetuo eē de bēt ad cuſtodiā. facit qḋ habeẜ in. l. ſuos ḋ ali. lega. nec obſtat p̄dictis di ctus. §. p̄dijs qa ibi teſtator legabat fūdū: ⁊ ea q̄ parata erant culture. iō nimirū ſi ſeruus ſaltuarius nō uenit qa nō operaẜ circa culturā. ſecus ſi legaſſet ea q̄ parata erāt gratia fructuū ꝑcipiēdorum cum ſeruus ſaltua rius ſit paratus: ut melius ⁊ facilius ꝑcipiaẜ fructus. ⁊ vide no. in. l. do mus: ⁊ in. l. ſūptus de le. i. ⁊ uide que dixi in. d. §. p̄dijs. Et no. Imo. in. d. l. ſūptus. b Repeti. De ħ poſt imo. aliqualiter tāgūt moderni in. l. dom⁹ i ſi. ḋ le. i. ⁊ ſolet ēt tractari in. l. diuortio. §. ipēdia. p̄allegato. alex.

¶ Rerum amotarū. Rubrica.

c r Erū amotarū. inſtitu. de oblig. Adde. l. p̄tor: ⁊ ibi Bar. ḋ. de eden d ¶ Et ipſa poſſit. ſʒ dic ꝙ in materia hui⁹ tituli nō ſolū ꝓ reb⁹ amo tis ꝯpetit ħ actio. ſʒ ēt certi ꝯdictio. textus ē multū not. i. l. ſi ꝯcubina. §. nō ſolū. ĵ. eo. qḋ no. ⁊ ḋ iſta elemoſyna quā facit mulier de bonis mariti.

.ij. ⁊. l. ſi me in uacuā. ĵ. de acq. poſ. ⁊. l. in ſuis. ĵ. de lib. ⁊ poſthu. ¶ Op. de. l. ſi qs vxori. ĵ. ḋ fur tis. So. vt in gl. ¶ Quero an mulier teneaẜ con dictiōe furtiua. Et gl. ar. ꝓ ⁊ ꝯtra: ⁊ vide gl. q̄ i cipit: ut inſti. de ob. [c] q̄ ex delic. ibi ſed cōdi. ⁊c. ſʒ in. l. ꝓxi. determinat: ⁊ pōit ꝓ ꝯſtāti ꝙ nō daẜ cōditio furtiua. Ad iſtā. l. rñdet ꝙ ibi ſūt caſus ſpāles. Ad. l. reꝝ. rñdet vt ibi videbitis. Sʒ con tra iſtas glo. habeo gl. ꝯtrariā in. l. cū his. §. ij ĵ. de ſolu. Ja. de are. dicit ꝙ illa gl. eſt falſa: et iſta eſt ṽa. Pōt aliter dici ꝙ cōditio furtiua nō daẜ marito ꝯtra vxorem: ſʒ ꝓ furto facto ex̄ neo pōt dari ꝯditio furtiua: ⁊ illa marito p̄t cedi: ⁊ ita lo qtur ibi: ⁊ uidebitis. ĵ. ꝓxi. §. ¶ Quero quō co gnoſcā actionē furti ab actiōe reꝝ amotaꝝ. Rñ deo in actiōe rerū amotaꝝ nō ſiet mētio furti in libello: vt. ĵ. l. ꝓxi. dicā eni ꝙ amouit vel expor tauit nō aūt ꝙ furata eſt. Itē in ꝯcluſiōe potero ꝯcludere ſic. ⁊ qa nō ꝯgruit bone fidei aliquē lo cupletari cū aliena iactura: iō peto ⁊c. vt dẜ in ſi mili in. l. nō dʒ. ḋ. de dolo. vbi pōiẜ q̄liter cogno ſcaẜ actio de dolo ab actiōe in factū: qḋ no. Cy. in. l. ſi ſuperſtite. C. ḋ dolo: ⁊ hoc ſm quoſdam. ¶ Ultio q̄ro an ptās poſſet mulierē punire licʒ vir nō poſſet agere. Certe als dixi vobis. aut eſt furtū modicū: ⁊ tūc nō p̄t puniri criminaliter. ſʒ magnū ſic i. l. reſpiciēdū. §. furta domeſtica. ĵ. ḋ penis: ⁊. l. ſi. ĵ. de fur. ⁊. l. ſi libert⁹. eo. ti. ¶ Que ro an mulier poſſit facere elemoſynā ḋ bōis ma riti. Et iſte tex. faẜ ꝙ ſic: qa ſocietas vite quodā mō facit eā dñaʒ. Et ego puto ꝙ ſʒ ꝙ marit⁹ cō ſueuit facere: ⁊ ipa poſſit [d]: vt. l. uel uniuerſoruʒ. ḋ. de pig. act. ⁊ ꝓ hoc. l. ſi. ḋ. qḋ cuʒ eo. ſed iſta. l. ꝯcludit ꝙ pōt facere elemoſynā ꝓ dño: ſeu pro aīa dñi. ſʒ utꝝ ipa ēt poſſet facere ꝓ aīa ſua bre uiter ꝯcludo ꝙ uxor ꝓ ſe elemoſynā poſſet face re ḋ bonis mariti ipo ꝑmittēte: qa ipo cāu ꝑmit tiẜ donatio: ut. l. ſi ſpōſus. §. cōceſſa. circa ſi. C. ḋ dona. inter ui. ⁊ vxorem.

e **T ideo ſi poſt.**

Itē ſi ſeruus. Ex ꝑſona alteri⁹ inter uēꝝ: ⁊ vxorē daẜ ꝯditio furtiua. h. d. ¶ Op. ꝙ i p̄n. inuit ꝙ nō deẜ actio furti. Cōtra. l. ḋ his. C. ḋ fur. Huius timore ꝯtrarij nō ſignati i gl. ē fcā gl. q̄ icipit in utroq̄ʒ cāu ⁊c. q̄ dicit qḋ ħ dicit de utroq̄ʒ itelligas. ſ. de ſcḋo de tertio: ⁊ q̄rto rñſo nō in p̄mo. hoc ē in p̄n. hui⁹. l. ¶ Sʒ ꝯtra ħ op. vterq̄ʒ ē diſtributiuū duoꝝ tm̄: ergo nō p̄t refer ri ad tria: ut no. in. l. ancille. C. de furtis. Huius

vide Flo. in .l. pen. ad. l. acq. ⁊ glo. magiſtram. xxxiij. q. v. c. qđ ōmuƷ ⁊ vide Hoſt. in ſũma de peniten. ⁊ re miſ. in. §. q. bus ⁊ quali ter uerſi. qd de faciẽtib⁹

timore dicũt qdã ꝙ nec ẽt i ſc̄do cãu deſ ꝯditio
furtiua p. l. ſi mulier. §. i. j. e. ſƷ ille. §. nil facit: ut
ibi pƷ dic ergo ꝙ dictio vterqƷ refertur ad iſtos
tres caſus. ſimile in. d. l. ancille. vel dic duo vlti
mi caſus habẽtur ꝑ vno: qa in una orone ponũ
tur. alias eſſet contra. l. ſi quis vxori. j. de furtis.
¶ Op. ꝙ cõditio furtiua eſt turpis: vt. l. hono
ri: ⁊ l. parens. j. de obſeq. ſed turpes actiões nõ
danſ: vt. s. l. pri. §. i. So. vt in glo.

Item uerũ.

Hec actio daſ etiã pro rebus cõſumptis. h. d.

Si filia.

Filia amouẽs teneſ inſoliduƷ ⁊ pater de peculio ⁊ pr̄ adiun
cta filia dotẽ repetẽs ipaƷ teneſ defendere inſo
lidũ: ⁊ ea uiua mortua teneſ ad id qđ ad eũ per
uenit. h. d. vſqƷ ad. l. 3. ¶ Op. de. l. iij. §. ſi ex cã
. s. de pecu. Glo. ſo. ⁊ bñ dic vt in ea. ¶ Opp. ⁊
vr̄ ꝙ deſ actio noxalis. vt. l. i. §. ſi ſeru⁹. s. de his
q deie. vel effu. Glo. nõ ſoluit. ſƷ iſtđ eſt veruƷ in
ſeruo. ſƷ in filio delinquente ceſſat actio noxaliſ.
¶ Altio op. diciſ h ꝙ ſi pater adiuncta filia ⁊c̄.
Cõtra dlictũ filie nõ põt nocere pr̄i: vt. l. ſi filia
. s. de diuor. ⁊ l. filie. s. ti. ij. ⁊ in auc̄. de nup. que
eſt poſita. C. de repu. auc̄. cõtra ſi filij. Gl. ſoluit
prio qa filia delinqbat in fraudẽ pr̄is. hec nõ eſt
bona: qa ſiue cõtra pr̄em ſiue ꝯtra virũ filia deli
qrit nõ dƷ nocere pr̄i: ut. l. ij. §. ceterũ. s. ti. ij. Et
fuit determinatũ p Dy. in. l. cõſenſu. C. đ repu.
⁊ l. doteƷ. s. de iure dot. vñ ſoluit glo. ꝙ h pater
adiuncta pſona filie agebat: ⁊ iđ eã teneret đfen
dere: ⁊ iſta eſt vera. ¶ SƷ qro cũ ageret adiũcta
pſona filie poſſit itelligi duob⁹ modis: ut dixi in
. l. ij. §. item ſi uolũtate. s. ti. ij. qũo hic itelligaſ.
Rñdeo ſi agit adiũcta filia itellige hoc ẽ ad uti
litatẽ ſuã: ⁊ filie. ſecus ſi ageret nomie ſuo tm̃: lƷ
de uolũtate filie: qa tũc nõ teneref eã defendere
vt. l. ſeruũ quoqƷ. §. ait ptor: ⁊ l. ſi qs in rẽ. s. de
pcu. ¶ Op. s. de in ius vo. l. neqƷ. Sol. ibi loqſ
in filia ipubere. hic in maiore. ¶ Op. ꝙ pr̄ non
debeat ſatiſdare: ut. l. fi. §. đfenſionẽ. C. đ admi.
tu. So. vt. l. fi. §. vbi aũt. de bo. q lib. ⁊ l. filius. q
ſatiſ. cogã. dixi i. l. ij. §. fi. s. ti. ij. ⁊ no. i. l. iij. eo. ti
¶ Quero quã ſatiſdatiõeƷ pſtabit h pater. Gl.
hic videſ uariare in hoc ⁊ videſ itelligere qñqƷ.
de ſatiſda. ⁊ de iudicato ſoluẽdo: ⁊ hoc ꝓpter
leges qs allegat: ⁊ vide gl. q incipit vñ ex dlicto
ibi: ⁊ facit ⁊c̄. Et gl. in. l. ſeruũ quoqƷ. §. ait ptor
. s. de pcu. itellexit. l. noſtrã ꝙ ſatiſdet đ đfendẽ
do. Pe. dicit ꝙ nõ repiſ lege cautũ ꝙ ſatiſdeſ
de đfendẽdo: niſi loqmur de eo q đfendere dƷ.
Et cy. intellexit ita in. l. actiõe. C. đ pcu. ſƷ qcqd
dicat veritas eſt ꝙ põt itelligi de cautiõe ª de de
fendẽdo p tex. in. l. i. C. de ſatiſda. ⁊ ita cõiter te
neſ. hoc eni dictat eqtas. nã iſte exceptiões pro
qbus ſatiſdaſ debẽt opponi añ litẽ ꝯteſ. vt. l. põ
po. §. rati. s. de pcu. Nõ cũ agis forte nõ ſũ pa
rat⁹ te recõuenire incõtinẽti. ſƷ volo ꝙ pſtas cau
tionẽ de đfendẽdo in cã recõuẽtiõis: qa ſatis cõ
uenit. ¶ Quero an h ſit verũ quocũqƷ mõ agat
pr̄ ut teneaſ đfendere in cã recõuẽtiõis: qa ſatiſ
dat. rñdeo: vt. s. tetigi ꝙ mod⁹ agẽdi ẽ duplex
vno mõ: vt agã de uolũtate filie mee: ut. l. filiuſ
fami. §. ſƷ ⁊ filia. s. đ pcu. Alius modus ẽ in. l. ſi
cũ dotẽ. §. itẽ pr̄. s. ti. ij. ibi noie ſuo ⁊ filie agit.
Et gl. tãgit in. l. ij. §. ceterũ. s. ti. ij. lƷ ibi male in
telligat. Nõ qro ſi dƷ intelligi ꝙ pr̄ ſimpliciter
agat: ⁊ certe nõ niſi qñ filie noie: qa qñ qs agit
noie ſuo: ⁊ volũtate filie: tunc teneſ ſatiſdare: vt
. l. ſi qs rẽ. s. de pcu. ⁊ l. ſuũ quoqƷ. §. ait ptor: ⁊
ſic agit pater ad ſuã vtilitatẽ. ſecus ſi nõ ad vtili
tatẽ ſuã: ſƷ noie ſuo: ⁊ filie: vt. s. dixi.

¶ Ex. l. ſequẽti.

a ⁊ iđ. e. §. ſi fi lia. de cautio. vtrũ procurator actoris pre ſtet cautiõeƷ de defendẽ do viđ bar. poſt glo. Et Cy. in. d. l. actionem.

¶ An ſi filius recipiat dotẽ pr̄e nõ cõſentiente
nec ſe obligante aliud pr̄i queratur.

c

Ontra.

Quotiens.

Pro reb⁹ q ſpe ctãt ad virũ non
cõpetit ſocero hec actio. h. d. ¶ Opp. j. eo. l. ni
hil. §. vxor. So. dicit gl. Aut erat fili⁹ emãcipat⁹
⁊ tũc põt pr̄ agere: aut nõ erat: ⁊ tũc vide glo. q
incipit rerũ amotaꝝ ⁊c̄. ¶ No. caſũ. l. cũ gl. ꝙ ſi
filiuſ recepit dotẽ pr̄e nõ ꝯſentiẽte: nec ſe obligã
te pr̄i nil qriſ: nec vſufructus nec aliqd aliđ: ⁊ ex
h ſeqſ ꝙ ſi dos ẽ filio data: ⁊ ex ea lucraſ pr̄i nil
acqriſ. ᵇſi res ẽ data in dotẽ in ſpecie vel eſt ſpẽs
empta ex pecunia dotali: tũc credo ꝙ glo. dicat
vex. dicã iđ qđ mihi videſ. ſ. ꝙ ſi eſt pecunia do
talis cõſumpta: qa cũ ea emit: ⁊ vendidit: ⁊ mer
careſ filius: ⁊ tũc credo ꝙ patris ſit vſufructus:
vt. l. depoſui in pnc. ⁊ §. i. s. de pecu. qa qñ ſpẽs
daſ in dotẽ non efficiſ peculij ꝓfecticij: vt. l. ex fa
cto. s. de pecu. ⁊ d. l. đpoſui: ⁊ l. ſi cũ dotẽ. §. fi.
. s. ti. ij. Sed ſi daſ pecunia ſm̃ iſta tpa efficiſ pe
culij ꝓfecticij: vt. d. l. ex facto: ⁊ ꝑ hoc. l. doteƷ. j.
de caſtrẽ. pecu. ⁊ hodie efficiſ peculij aduẽticij:
vt. l. i. C. de bo. q libe. ⁊ ſic acqriſ vſufructus pa
tri. ¶ SƷ qd ſi emit rẽ ex pecunia dotali mercan
do. de hoc vobis alibi dicã ſƷ intelligo de ſpecie
empta ex re dotali.

Itẽ cũ rerũ.

Hec actio daſ contra virum etiaƷ ſi fuerit fi
liuſfami. ⁊ in patrem. de peculio. h. d.

Si poſt diuortiũ.

Hec actõ daſ cõtra
heredẽ: ⁊ trãſit ad hr̄des. Itẽ heres viri põt cõ
ducere res amotas eo mortuo. lƷ iacẽte heredi
tate nõ fiat furtuƷ. h. d. ¶ Op. C. e. đ. l. vl. Sol.
ut in gl. ⁊ hãc gl. tene menti ad id qđ dixi in. l. i.
. s. eo. ꝙ cõditio furtiua nõ daſ ꝯtra mulierẽ: qa
ſi dareſ: tũc trãſiret cõtra heredẽ iſolidũ. contra
. l. vlti. C. eo. ti.

m

Ulier.

Si maritus: ⁊ vxor inuicẽ agãt rerũ amotaꝝ actione
poterũt compenſare. h. d.

¶ Ex. l. ſequẽti.

¶ Ex eo ꝙ dico debeo a te hẽre cẽtũ cũ ſint du
cẽta videaris liberat⁹ i cẽtũ: ⁊ cũ es obligatus in
ducẽta: ⁊ dices ecce cẽtũ q tibi đbeo: ⁊ ego acce
pto nõ p hoc videor te ab aliis cẽtum liberare.

s

I cum dos.

Qui ſoluit qđ dƷ non ꝓhibeſ
petere qđ ſibi debeſ. h. d. ¶ Op. i auc̄. ſƷ
cũ teſtator. C. ad. l. fal. vide gl. q icipit nihilomi
nus poterat ⁊c̄. Et iſta fuit rõ dubitandi. ſƷ dic
ꝙ ibi heres habebat ſolã exceptionẽ ſeu retẽtio
nẽ quã pdidit ſoluẽdo. ſƷ hic ẽt hẽbat actioneƷ.
ſƷ p h nõ vr̄ rñderi ad id qđ ibi diciſ ꝙ hereſ ſol
uẽdo piudicat ſibi quo ad nõ ſoluta. dic ergo ꝙ
ibi ẽ ſpãle. Alteri⁹ oppo. ⁊ videſ ꝙ nõ pt agere
p actionẽ rerũ amotaꝝ: ſƷ cõditiõe idebiti: vt. l.
qđ dr̄. §. ſi dos. s. ti. i. ⁊ vide gl. ibi ⁊ videtur ⁊c̄.
Et dic qñqƷ ſit ꝯpẽſatio ipo iure: ⁊ loqſ. l. qđ di
ciſ. §. ſi dos. aut nõ ipo iure. ⁊ loqſ hic: ⁊ no. in
. l. q inicẽ. s. de ꝯdi. ide. ¶ Op. tut⁹ exceptiõe fa
uorabili ſoluẽs repetit p ꝯditionẽ idebiti: vt. l.
q exceptionẽ. s. đ ꝯdi. ide. ſƷ hic erat tutus exce
ptiõe ꝯpẽſatiõis q ẽ fauorabilis: ergo ⁊c̄. So. ex
ceptio cõpẽſatiõis nõ reſpicit actionẽ: ſƷ magis
cõpẽſatiõis executionẽ. ſƷ. l. q exceptionẽ loqtur
de ea q actionẽ elidit. hic de ea q executionẽ eli
dit. Et no. illã pſũptionẽ hic: qa lƷ tibi ſoluã ali
qd: nõ tñ pſumor ꝙ a te nõ debeã aliqd pcipe.
¶ SƷ pone dico ꝙ debeo a te cẽtũ hr̄e: ⁊ debes

b Ontra c. §. quiſ nil acq riſ. No. ꝙ ſi filiuſfamil. recipit dotẽ ꝓ qua pater ſe non obli gat ꝙ pater nil hƷ agere de fructibuſ dotis. vide ad hoc no. in. §. fuerat inſtitu. đ ac. adde tñ ꝙ ſi dos ẽt ſit da ta ſocero: ⁊ ꝑmittit viro pcipe fruct⁹ illi itelligũſ donati filio etiaƷ ſi ſocer ſupportet o nera matri mõij. ita no. bald. in auc̄. ex teſtõ. l. ix. col. đ col. ad de ẽt tex. s. de pecul. l. i bõe fidei. ſƷ roma. in. l. ſi cũ doteƷ. §. trãſgredia mur. ſo. ma. dicit ꝙ mi raſ đ bar. q facit differẽ tiaƷ de dote ꝯſiſtente in qtitate aut in ſpẽ: qa ſƷ eũ. l. nõ ꝓba tur: ⁊ iđ idi ſtiete ipe tƷ deberi patri uſufructum p. l. i. ij. ⁊ iij. maxie ſimul iunctis illis legib⁹. cum ibi no. C. de bo. q lib. qđ intelligit ve rũ ſi pater ſu ſtinet onera matrimonij aliaſ dixit ꝙ indiſtincte vſufructus debeat eſſe penes filiuƷ qa vbi onuſ matrimonij ibi dos eſſe dƷ. d. l. ſi is q. §. i. de iu. do. ⁊ p no. p Angel. ⁊ do cto. in. d. §. tranſgredia mur. ⁊ ad bar. hic viđ ro. i. d. auc̄. ex teſtõ. i §. cũ deberem incipe. ⁊ ad de bar. in. l. ſiqdẽ. C. de tranſac.

ducēta.an videaris liberatus ab eo qđ eſt vltra cētū. Et dico ꝙ eſt tex.in.l.rōnes.C.de ꝓba.aut apponiť dictio taxatiua tm̄:vt qa debes mihi cētū tm̄:ꝛ videor cōfiteri ꝙ ultra nō debes.ſꝫ ſec° ſi nō apponať dictio taxatiua. Ut ibi no.ſꝫ opi. Azo.q̄ eſt ꝟa.ꝓbať.ꝫ.de adi.le.l.iiij.§.cum titio. ¶Sꝫ pone ꝙ debitor dixit creditori ecce cētuꝫ q̄ cētū tibi debeo:ꝛ creditor accipit:ꝛ nihil dixit vtrū ex hoc ſit fundata intētio rei:ꝛ videť ꝙ nō niſi appareat ꝙ illud recipet animo trāſigendi. caſus eſt in.l.ſiqdē aūt trāſac.C.de tranſac.

Sabinus. Cōtinuať vſqꝫ ad.l.marcellus. In hac actiōe contra nō reſtituētē iurať ī litē:ꝛ ſoluēti eſtimatiōeꝫ nō caueť de euictiōe.h.d. ¶No.ꝙ in hac actione iurať in liteꝫ ſicut in arbitrarijs:lꝫ nō ſit arbitraria vere ſꝫ gl. Idē no.in.l.ī actionib°.§.fi.de in litē iurā. Ego dico ꝙ in oī actiōe in q̄ qs contēnit reſtituere ad preceptū iudicis iurať in liteꝫ tex.eſt in.l.qui reſtituere.in fi.ſ̄.de rei ven.

n **Non enim.** ¶Op.C.de in litē dā.tu.l.an tibi.So. dicit gl.ꝙ ibi habebat rē venalē. ¶No. illā ſo.ꝙ ille q denegat reſtituere rē meā quā habebā venalē liberať dādo rē vel verū ꝓciū ſꝫ gl. ꝛ ſm dy.illud ibi contingit ex neceſſitate officij. Preterea nec ibi cogiť:ſꝫ pōt vendicare:ut.l.e. dicit dy. ¶Op.ad.l.ideoqꝫ.de.l.ſi donante.C. de don.inter virū ꝛ vxo.So.ibi poſſidēs habebat cām a vēdicāte ſm gl.ꝛ dy.in.c.ꝓ poſſeſſore.extra de reg.iur.lib.vj.dixi in.l.litis eſtima.ꝫ. pro emp.ꝛ.l.in ꝺpoſiti.de re iudi. ¶Ultio dy. tractat hic iſtam materiā an qs cogať inuit° vendere res ſuas:quā pōit Cy.in.l.i.C.ꝺ epi.audi. dixi in.l.annona.ꝫ.ad.l.iul.de āno.ꝛ in.l.i.§.cura carnis.C.de officio ꝓfecti vrbis.

m **Marcellus.** Tam viro q̄ vxori ꝯpetit h̄ actō.h.d.

Ex.§.ſequenti.

¶An in criminalib° ſit reſpōdēdū poſitōibus ꝛ inquātum fiāt de facto proprio ſufficiat rn̄dere per uerbum credit:ꝛ an poſitioni continenti turpitudinem ſit reſpondendum.

Qui rerum. Conuento hac.l.pōt ꝺferri iuſiurā.niſi alieno noīe cōueniať[a]:ꝛ is cui deferť nō pōt referre.h.d.cū duabus legib° ſe. ¶Pro declaratiōe hui° legis ꝺbemus ꝓmo examinare vtꝝ in criminalib° ſit rn̄dēdū poſitiōibus:ꝛ hic vř text.ꝙ ſic inq̄tū fiant de facto ꝓprio. Dn̄i volo vobis dicere clarius iſtā qōnē ꝙ in criminalib° nō ꝺbeat rn̄deri ꝓ credit vel nō credit.rō qa meū credere nō facit eē delictū illud qđ nō eēt:vt.l.inter oēs .§.recte.ꝫ.ꝺ furtis.iſti.ꝺ obli.q̄ ex ꝺlic.§.placuit ꝛ.ꝫ.de crimi.expil.here.l.fi.ſꝫ de ueritate ꝺbet rn̄deri:ut hic:ꝛ.ꝫ.de q̄ſti.l.repeti.ꝛ ꝓ totū ti.ꝛ.ꝫ.ꝺ iniur.l.lex cornel.§.hac.l.ꝛ.ſ̄.de iureiuran.l.iij. circa ꝓnci.qđ intellige ſi poſitio fiat ꝺ facto proprio delinquētis.alias ſec°:vt hic ſiue de crimie agať ciuiliter ſiue criminaliter:ut ꝓbant dicta iura. An aūt in negocio ciuili nō ex delicto debeat rn̄deri poſitiōibus de facto alieno.glo.C.de iuramēto calū.l.ij.§.qđ obſeruari in fi.dicit ꝙ nō ꝓ iſtū tex.ſed nō facit:qa hic loqtur de reſpōſionibus que debēt fieri de veritate ibi de credulitate in qbus rn̄deť etiam ſi interrogatus nō poteſt habere noticiam:niſi ꝓ credulitatē.qđ patꝫ qa interrogatur qs de etate ſua:ut.l.de etate.in ꝓn.ſ̄.de interro.act.dic de hoc:ut no.per cy.in .d.§.qđ obſeruari in vlti.q.ꝛ in Spec.depoſiti. .§.v.ꝟ.ꝛ no.qđ aūt dixi in criminalibus an ſit rn̄dēdū poſitiōibus tāgiť in Spe.[b] de poſi.§.vij. verſi.xix. ¶Scđo eſt uidēdū an poſitioni contīnēti turpitudinem reſpondentis debeat reſpōderi:ꝛ uidetur ꝙ ſic[c] vt h̄.in cōtrariū vř.ſ̄.de iureiur.l.qui iuraſſe.§.ſi pater. Et qđ ibi no.ꝓ gl. ꝛ qđ no.ꝫ.de excep.rei iudi.l.ſi a te.in ꝓn.ꝛ ꝓ canoniſtas in.c.inq̄ſitionis.ex̄ de accu.ꝛ.c.dudū. el.ij.ex̄ de elec.ꝓ glo.ꝛ Inno.ꝛ per Spe.ꝺ poſi. §.vij.ver.xix.quē.ſ̄.allegaui. Rn̄deo aut crimē de quo poniť ſi celareť faceret criminoſuꝫ locupletari cū aliena iactura:ꝛ dꝫ rn̄deri poſitiōi criminoſe:vt h̄.ꝛ.l.quotiēs.§.ꝓtor.ꝺ noxa.vbi cogitur qs rn̄dere an poſſideat vel dolo fecerit quo minus poſſideret.ſimile in.l.non intelligiť.§.tacita.ꝫ.de iure.fiſ.vbi dicit gl.parua ꝙ ꝓ cōfeſſionē ꝓtis deteguñť tacita fideicōmiſſa:ꝛ hoc ē qđ dicūt canoniſte qđ qn̄ eſt tale crimē ꝓ qđ qs remouetur a bn̄ficio:tūc cogiť qs reſpondere poſitioni criminoſe ne indebite bn̄ficiuꝫ detineat: ut in.c.ſ̄.allegato.hoc tn̄ ueruꝫ itelligo:niſi tractareť qđ ſemel deciſum ē ſentētia uel ꝓ iuſiurandū:ut.d.l.q iuraſſe.§.ſi pater:ꝛ qđ ibi no.ꝛ i.l. ſi a te.in prin.de excep.rei iudi.quādoqꝫ ſi illđ crimē ꝺ quo opponiť occultareť nō faceret quē lucrari cū aliena iactura:ut qa dico ꝙ nō potes agere:qa es infamis vel excōicatus poſito ꝙ illud crimē occultareť nō ꝓpterea lucraretur cuꝫ aliena iactura:qa ſolueret qđ deberet:ꝛ de iſtis caſibus non debet rn̄deri poſitiōibus criminoſis:ꝛ hoc modo loquūtur iura ſupra allegata:ꝛ ꝓ hoc.l.idēqꝫ.§.generaliter.ſ̄.man.ꝛ.C.ꝺ tranſac.l.trāſactiōis. Predicta ꝟa:niſi iam illa ſint nota ꝛ crimē eſt detectum ab alijs ꝓ ſn̄iaꝫ:ꝛ tūc cogitur qs rn̄dere:ut.l.aſ.ſ̄.de iureiur.ꝛ ibi dixi plene:ꝛ ſic debet itelligi gl.q̄ eſt i.l.i.ſ̄ ꝺ offi. aſſe.in gl.ſuꝑ uerbo poſtulatōib°.ubi interrogatur aduocatus:ꝛ rn̄dere cogiť an ſit infamis.ſ. ꝓ ſn̄iam.pro hoc in.l.decreto.ꝫ.de ſuſpec.tut.ꝛ .l.ſed etſi milites.§.ignominia.ꝫ.de excu.tuto.

Iurare. Iſte uer.iurare allegať ꝙ poſitiōi de facto alieno in criminalibus nō dꝫ rn̄deri:ut ſupra dixi. ¶Op.gl.C.ꝺ adul.l.ī adulterij:ꝛ.C.de ſicca.l.fi.So.dicit gl. ꝙ ibi deponit:ut teſtis.imo nō eſt uerum ꝙ deponit:ut teſtis de facto alieno.ſꝫ de ſuo ſicut de eo qđ uidit uť alio mō ſenſu ꝓcipit:ut.l.q teſtō. in fi.ꝫ.de teſt.ꝛ.l.teſtiū.C.ꝺ teſt.

Si quis delatum. ¶Op.C.ꝺ iureiuran.l.delata. Dicit gl.[o] ſpeciale eſt odio delinquētis ꝙ nō poſſit iuramētum referre.ſꝫ eſt contra.l.ꝫ.de iureiur.l.lex cornel.§.hac.l. Dic ergo ſm Pe.ꝙ ideo hic nō eſt locus relationi alias qa ꝺlictū de quo queriť non cadit in ſn̄iam eius cui referť.ſicut in ſciam eius cui ab initio deferť ſed quādo eq̄liter caderet in ſciam vtriuſqꝫ:ut cuꝫ aliqs ē ꝟberatus ab aliquo:tūc ē locus relationi:ut.d.l.delata.ꝛ.l.lex cornel.§.hac lege.

i **Idem labeo.** Induciť ī argu.an ſit arguēduꝫ de ordine titulorum:ꝛ uideť ꝙ ſic:ut hic ꝓ hoc qđ no.in.l.i.ſ̄.ſi cer.pet.ꝛ ibi ꝓ Guil.de hoc glo.tua dicit.C.ne fideiuſ.do.dē. .l.i.circa fi.mag.gl.facit qđ no.doc.C.de cōfir. tu.l.i.ꝛ.ij.ꝛ dicā in.l.i.de ꝯfir.tuto.

¶Ex.l.ſequenti.

¶Quando admittatur variatio.

d **De rebus.** Circa diuerſas res admittiť variatio. hoc dicit. ¶Nota ꝙ variatio admittiť dicit gl. ¶Op.ſ̄.de ꝓcu.l.in cāe.glo.nō ſoluit. dy.dicit ꝙ hic nō eſt uariatio circa idē nec circa diuerſa q̄ habenť loco eiuſdē iō admittiť[e] varia

a Marcellus.§.q rerū cōueniať.et iō ſolet allegari iſte tex.ꝙ non informato nō deferť iuramētum in defectū ſemiplene ꝓbatiōis ad ideꝫ facit qđ no.i.l.maritus.ꝫ.de q̄ſti.ꝛ in.l.admonēdi.de iureiuran.ꝛ in.l.in bone fidei.de reb° cre.ꝛ ibi bal.dicit ꝙ nō pōt ꝺferri iuramētū heredi ꝺ geſtiſ ꝓ ꝺfectū ꝓ.l.generaliter in ꝓnci.co.ti.

b ¶Tāgitur in ſpec.vide bal.aliter loquētē in.l.i.C.de pe.iu.ꝛ in.l.i.C.ꝺ cōfeſ.

c ¶Uideť ꝙ ſic.adđ bar.in.l.fi.ꝺ his qui.vt idig. ADDE videdū bal.cōſil.cccij.ij.col.i.volu.

d ¶.§.ſiquis dicit glo.vi de Bar.i.l.iuſiuran.§.ait ꝓtor.de iureiurā.

e De reb° ꝺ iō admittiť. An ꝛ qn̄ admittatur variatio ꝓ h̄ ꝺcidiť no.q.ꝓ Dy.rai.ꝛ Imol.in.l.pater.§.fi.ꝺ cōdi.inde.ꝛ adde qđ vbi ꝓmiſſū ē variare forte nō licebit:niſi ſemel ita videť velle Bal.i auc.habita in.x.col.ne fili.ꝓ pa.in ver.ij.q̄ro ꝓ.l.iuſiurā.C.de re.cre.ꝛ adde caſuꝫ ī q̄ nō admittiť variatio q no.ꝓ bald.in.l.fi.in vl.col.C.de teſta.adde qđ licꝫ ꝯſultori variari ꝛ ꝯriari ſm bal.in .l.fi.§.ſꝫ cuꝫ in.ij.i fi.C.de fur.ꝛ de hac materia vide ēt not.ꝓ Bald. Et imol.in.l.ſi cuꝫ dotē.§.eo aūt ſoluma.plene ꝓ Ia.de bel.i .l.in cāe in ꝓn.de ꝓcu.ꝛ no.bn̄ ꝙ vbi reqriť cōſenſus in certo tꝑe ſi an̄ ꝓſteť pōt mutari volūtas an̄ illđ tꝑi tex.ē melior de corpore iuris i .d.§.eo aūt.ſꝫ Ange.ibi ꝛ facit ad.q.de qua ꝓ io.an.in regula mutari.in mercur.ꝛ an q ſemel ꝺliberauerit ſoꝫ poſſit variare viđ ꝓ gl.in auc.habita.in ꝟſi.ambitiōe:ꝛ ibi in materia.C.ne fil.ꝓ pa.vide bonū text.in.l de die.in fi q ſatiſ.cog

tio.vt.l.aurelius.§.pe.j.ð lib.lega.ꝛ.l.ſi ſteriliſ.§.fi.de ac.emp.Sʒ ſi eēt circa idem uel circa diuerſa q̃ rōne cōnexitatis haberenſ loco eiuſdeʒ nō admitteretſ uarietas:ut.l.celſus.§.idē celſus ad exhi.ꝛ.l.legatari⁹.j.de le.i.ꝛ.l.ꝑtor.§.vñ q̃ritur de dā.infec.ꝛ.d.l.in cāe ð ꝓcura. Fallit in.l.nōnunq̃.j.ð col.bo.ꝛ.j.ad trebel.l.filij.ꝛ in eis reddiſ rō ſm dy.de hoc plene ꝑ euʒ in.c.mutare cōſiliū:ꝛ in.c.qð ſemel.de regu.iur.li.vj.Sed Old.circa hoc diſtinguit latius:ꝛ clari⁹.aut uariatio inducit cōtrarietatē aut ſimpliceʒ diuerſitatē.ꝑmo caſu nō admittiſ uariatio:ut.l.ſi ita ſtipulatus in fi.j.de ope.libe.ꝛ.l.nō admittiſ eo.ti.Ad hoc faciūt oēs leges q̃ dicūt ꝙ allegās cōtraria nō audiſ.Scðo caſu qñ inducit ſimpliceʒ diuerſitatē:tūc aut uariatio eſt in hoc ꝙ plures res adinuicē ſepanſ:aut in hoc ꝙ uolūtas mutaſ.primo caſu licita ē variatio:ut.l.cū hi.§.qui tranſigit.ſ.de trāſac.ꝛ.j.cōmoda.l.incōmodato.§.duob⁹:ꝛ ð act.empt.l.ꝛ ſi vno.ꝛ hac.l.Secūdo cāu aut ꝓprietas rei ſeu vocabuli ſe hʒ ad varietatē impediēdā.aut ad uarietatē inducendā:aut ad neutrū.prio cāu varietas īprobaſ impediēte natura rei uel vocabuli:ut in electiōe rerū legataꝝ cū ſtatiʒ rei acceptāde acq̃raſ dñium vt.l.apud aufidiū.de ope.lib.ꝛ.l.ſtatuliberū.§.ſtichum.j.de leg.ſcðo:ꝛ.l.huiuſmodi.§.ſtichuʒ.j.de le.i.¶ Idē ſi ꝓprietas vocabuli īpediret:vt ſi ſtipulor quē uoluero:ut.l.ſiquis ſtipulatus fuit ſtichū.i.rñſo.j.de ver.ob.Secūdo caſu admittiſ variatio ſiue rei ꝓprietas hoc ſuadet:vt ī electione legali:ut.l.cū q certarū in fi.de uerb.ob.ꝛ de ac.emp.l.ſi ſteriliſ.§.fi.ſiue hoc īducat natura vocabuli:ut ſi ſtipulor illū aut illū quem volā:vt.j.de uer.obli.l.ſiqs ſtipulatus fuerit.ij.rñſo.Tertio caſu tene diſtinctioneʒ Dy.ſm dominum Oldra.

a n Nihil ad qōneʒ. Utruʒ maritus lucreſ tertiaʒ dotis vxoris ꝑdefuncte et ſi eam in domū nō dū duxerit.adde qð cōtra bar.h.ꝛ bal.in.l.non ſine.C.ð bo.q̃ lib.ꝛ in.l.deo nobis.de epi.ꝛ cle.ꝑ ſaly.late ī.l.cū te.C.ð do.añ nup.ꝛ vide latiſſime ſcripta iſti.ð ac i.§.fuerat.vide q̃ no.Bar.ꝛ ibi dixi in ſimili in.l.iubemus.§.ſane.de ſacroſā.ec.ꝛ bal.in auē.dos data.ð don.añ.nup.i.ij.col.ꝛ qð no.Bal.in.l.i.C.vñ vir ꝛ vxor.

n **Nihil.** Ad hanc actionē nō curatur an ſiſ habitauerit cōiuges.h.d.facit ad qōnē[a] ꝙ ſtatutū loquēs ꝙ vir lucraſ certā ꝑtē dotis vxoris ꝑdefuncte hēat locū ēt ſi cū ea nō habitauerit ſi ꝑ v̄ba de p̄ñti matrimoniū ꝯtractū fuerit:vt hic:ꝛ.l.cū hic ſtatus.§.ſi marit⁹ de do.inter viꝝ ꝛ uxo.ꝛ.l.ſi res.C.ð do.īter virū ꝛ uxo.cū.l.ſequē.

Uxor. Cōtra cōiugē eius quem qs hʒ in ꝑtāte nō daſ actio furti.ſec⁹ ſi emācipatus fuit.h.d.Bartolus.

a **Ob fiſcum.** Hec lex legiſ pluri⁹ modiſ tā ī prio q̃ in ſcðo rñſo.primo loqſ in uiro dānato in metallū:ꝛ eius occaſione vxor amouet.certe teneſ fiſco rōne rerū amotaꝝ ī ſimplū qð no.qa ſm doc.eſt caſus ꝙ hec actio locuʒ hēat ſiqs amoueat ꝓpter ſpem matrimonij ſoluēdi aliter q̃ per diuortiū.dicā.j.eo.l.rerū amotarū qdā.Scðo mō ꝑt legi ꝙ mulier amoueat cā diuortij.poſtea maritus fuit damnatus in metalluʒ.alias deportatus:ꝛ mulier diuertit.non enim per deportatōeʒ ſoluitur:niſi diuortium ſequatur:ut.l.i.C.de diuor.

Quāuis. Iſte uer.legiſ duobus modis in glo.tñ circa primam lec.vide.glo.ꝛ ſupple dicit glo.id eſt in fiſci patrimonio īcorporatis.alias nō teneſ in quadruplum:ut.C.de iure fiſ.l.defenſiōis facultas.li.x.

o **Si cōcubina.** Inter eos inter quos non fuit matrimoniū vere nō habet locū hec actio.h.d.¶ Nota[b] ꝙ lʒ matrimonium putatiuū habeat quedam priuilegia circa dotem putatiuam:vt.l.ſi cum dotem.§.fi.ſ.ſo.ma.Non tñ habet circa alia:vt h.

Res amotas. Cā diuortij pōt amoueri tūc cuʒ ſit diuortiū vel ēt añ ſi poſtea celeſ.h.d.¶ No.tex.ꝙ ex euentu apparet animus p̄cedēs.ex eo eni ꝙ facto diuortio celat p̄ſumiſ cauſa diuortij amouiſſe.facit.ſ.ad macedo.l.ſʒ iulianus.§.proinde:ꝛ.l.ſi uētri.§.fi.de pui.cre.ꝛ ſolitus ſū allegare.l.iulianus.§.amplius.ſ.ad mace.Qualiter ꝑt apparere ꝙ filius accepit:vt in rē p̄ris verteretur.Et dicit ibi ꝙ ex eo ꝙ eſt poſtea ſolutuʒ ꝛ ſic hoc qð retinet poſt diuortium vſ amouiſſe.

b o Si concubina no. vide q̃ not. Imo.in.l.diuortio.§.impendia.ſol.matri.

Nō ſolū.[c] Hec actio cōpetit ꝓ rebus extātibus ꝛ peremptis.h.d.¶ No.ꝙ in obligatione rem reſtitui re pempta pōt ipā res p̄ncipaliter peti.vt h:ꝛ ī.l.iter ſtipulātē.§.pe j.de v̄bo.ob.ꝛ.ſ.de ꝯdi.fur.l.ij.ꝛ.l.ſi ſeruus.§.bone.e.ti.lʒ glo.in.l.in re furtiua.in p̄n.e.ti.dicat ꝯtrariū.ſ.ꝙ debeat peti eſtimatio.ꝛ plene dicā in.l.ſtipu.nō diui.j.de v̄bo.oblig.

c ¶.§.Nō ſolū.h habes tex.valð no.ꝙ ꝯditio cōpetit marito ꝯ vxorē ꝓ rebus amotis ꝛ ecōtra.qð tene menti.

Que uiro. Hoc dic vt declarabo infra eoð.l.antepenultima.

o **Sed ſi et diuortiū.** Amouere diciſ q dolo cām dat:vt alius amoueat.h.d.¶ Op.j.ð fur.l.vulgaris in fi.et.ſ.de ꝯdi.fur.l.ex cā.ꝛ.l.ſe.So.aliud in cōditōne furtiua:ut ibi.aliud in hac actione:vt h ſʒ gl.ꝛ pōt eē rō differentie:qa aliqs teneſ furti:lʒ nō cōditiōe furtiua:ſʒ vxor nō teneſ furti.iō equuʒ eſt ꝙ hac actione q̃ eſt rei perſecutoria teneaſ.

o **In rē** Hec actio ꝯpetit coniugi ꝓ re a ſe bona fide poſſeſſa.h.d.iſta lex quā nota ꝛ mēti tene.

o **Si mulier** In eaʒ q̃ cā mortis ſperate amouet vtilis hec actio daſ.h.d.ſʒ p̄mā le.¶ Quero q̃re nō daſ rerū amotarū directa.glo.dicit ꝙ hic diuortiū nō fuit ſecutū qð req̃riſ ad directā vt.l.rerū amotarū qdā.j.eo.Et ſm hāc lectu.expone tex.ibi dū dicit diuerterit.i.de domo receſſerit.alias iſta lec.eēt ꝯtra tex.¶ Legiſ alio mō q amouit cā mortis ſperate teneſ hac actione ſi poſtea diuortiū ē ſecutū.h.d.Et tunc eſt rō q̃re nō daſ directa:ſʒ vtilis:qa amotō nō fuit fcā p̄ncipaliter cā diuortij.ſʒ cā mortis.¶ Sʒ op.ꝙ detur directa ſi poſt diuortiū celat:ut.l.ſi concubina.§.res amota.ſ.e.dicit Jac.de are.ꝙ ibi daſ vtilis:uel ibi res extabāt q̃ celabanſ:hic iaʒ erāt cōſūpte ſm eū.Tu dic qñqʒ eſt certū ꝙ nō amouit cā diuortij:tūc lʒ celat poſt diuortium.nō tñ datur directa ſed vtilis.ſʒ qñqʒ eſt certū ꝙ cā diuortij amouit.ꝛ tunc daſ directa:ut in.d.§.res amotas ſi diuortiū īteruenerit:ut.l.rerū amotarū qdā.j.eo.qñqʒ eſt dubiū q̃ cōtēplatiōe amouerit:ꝛ tūc ſi poſt diuortiū celet preſumitur gratia diuortij amouiſſe:ꝛ daſ directa:vt.d.l.ſi concubina.§.res.Sʒ qd ſi diuortium nō interuenerit:ꝛ vxor amouit cā diuortij vel cā mortis ſperate.Rñdeo teneſ vtili vel in factū vt.j.e.l.rerū amotarum qdam:ꝛ.C.e.l.ij.

Si ſeruus Etiā ſi in amouēdo furtū nō fiat mulier cui⁹ dolo ſit amotio teneſ rerum amotaꝝ actione.h.d.¶ Op.ſ.e.l.iij.§.itē ſi ſeruus:ꝛ.j.de fur.l.ſiqs vxori in p̄n.So.hic ſeruus nō fuit in dolo.ideo furtū hic nō cōmittiſ:ut.l.ſi is.§.ſi tu ticiū.j.de fur.¶ Sed tūc op.ergo vxor nō teneſ ſi ſeruus fuit in dolo:ut.d.§.ſi tu titium.Glo.nō ſol.hic ſed in.l.ſiqs id qð.§.pe.ſ.de iuriſdi.om.iud.videſ ſoluere.nā furtū eſt nomē iuris:ꝛ hoc ēt vocabulo ſignificaſ totū illð qð pōiſ in diffinitiōe

a mu- ∙ o lier. §. ſi ſeru⁹ dixit nota rio. ⁊ no. hic qñ obediẽs in illicitiſ ex cuſeſ. de q̃ i gl. in. l. ſi fa- milia. ſi fa. fur. ſe. dic. ⁊ g. in. l. ij. i fi. ff. de nora. b℄. §. At ſi i dotẽ. querit Ja. adde q̃ no. Bar. in. l. credi. i fi. pñ. de ſo. c℄. §. Rerũ amotarũ. vi de Bar. i. l. ita ſtipulat⁹ in. i. q. pnci pal. ad fi. ð verbo. obli.

furti. ſi ergo nõ interuenerit dolus facientis nõ fit furtũ. nec põt teneri tãq̃ qs mãdãs fieri fur/tũ ſi furtũ: nõ eſt factũ: vt. d. §. ſi tu ticiũ. ſʒ ꝟbũ amouere eſt nomẽ facti: ⁊ verificaſ in ſola amo/tione de facto. ſufficit eniʒ ꝙ ſeruus in ueritate amouerit: ⁊ lʒ dol⁹ ceſſet tñ amouit. merito mu/lier põt teneri rerũ amotaꝝ actione: ut. d. l. ſiqs id qð. §. pe. ℄ Et hoc faciunt ad ea q̃ dixi. j. de fal. l. ſi qs obrepſerit. Et hoc ↄſului de facto i ci uitate tuderti: qa vnus dixit notario ſcribe cita tionẽ factã de iſtis: ⁊ baiulus dixit veruʒ ẽ: ⁊ ille fecit ſcribi ð pluribus perſonis q̃ ille citauerat. Dicebaſ ꝙ ille fieri fecit falſuʒ certe fuit dictum ꝙ nõ eſt verũ. falſũ fit cũ dolo: ut. l. qd ſi falſum. j. ð fal. ⁊. C. de fal. l. i. ſʒ notarius nõ cõmiſit do lũ in ſcribẽdo falſũ. ergo nõ eſt cõmiſſũ falſuʒ: ⁊ ſic nõ poterat puniri tãq̃ faciẽs falſũ iſtrumẽtuʒ ⁊ ſic cõſului: ⁊ idẽ do. Frã. tigrini. ſʒ dixit ꝙ po/terat puniri ex alio falſo ſm. l. ſiqs obrepſerit. j. de falſis Barto.

At ſi in dotẽ Ex facto ſui dotaliſ mulier teneſ ſi fuerit ſciẽs al's liberaſ dimittẽdo ꝑ noxa. h. d. ℄ Que rit Ja de are. q̃ actiõe cõuenit mulier. Rñdeo aut fuit ſciẽs: ⁊ tũc cõuenitur actiõe in factuʒ: vt. l. i. in fi. C. de iureiur. Si uero fuit ignorans tũc vir ꝓbabiliter nullã actionẽ habet ↄtra eã: ſʒ ſo lã retẽtionẽ. ar. ff. de edi. edic. l. cũ aũt. §. iul. Et p̃dicta ꝟa qñ ſeruus fuit datus ineſtimatus. al's ſi eſtimatus: ⁊ mulier fuiſſet ignorãſ in nihilo te neſ: ut. ff. de ac. emp. l. iul. §. i. Certe ſatis videſ ꝙ mulier teneſ actiõe de dote ↄtraria. de q̃ dixi in. l. oĩmodo. ff. ti. i. Si eniʒ hoc uenit i actiõe de poſiti mãdati ⁊ ſimilibus eadẽ rõne in actõe de dote: ut in. l. iul. in pñ. ff. de ac. emp. ⁊. l. ſi ſeruus. j. de fur. ⁊ intellige in actiõe ↄtraria ſʒ opi. quã poſui in. l. oĩmodo. ff. ti. i. Huic tñ multum ↄtra dicit. C. de iure do. l. i. ſed dico ꝙ inquãtuʒ dicit teneſ in factũ: itelligo. i. de dote ꝓpter tale factũ ꝓbaſ. C. de rei uxo. ac. l. i. §. ⁊. vt plenius.

Rerũ amotarũ Iſte ẽ fortis. §. ⁊. legitur duob⁹ modis. pmo qñ fuit amota reſ dotalis. ſe cũdo qñ fuit amota res viri: ⁊ hec lec. colligiſ ex gl. ibi non ergo eſt ⁊c̃. Sequẽs gl. ꝓſeqſ vtrãqʒ lec. pmixtĩ. Si res dotalis amoueaſ hʒ locũ hec actio ꝓpter interuſuriũ medij tpis. h. d. ℄ Op. j. ð doli excep. l. dolo facit: ⁊. l. dolo. de rei vẽ. So. hic vir petẽs reſtitutus ẽ nõ incõtinẽti: ſʒ ex iteruallo. ℄ Sed op. ff. de cõdi. ob cau. l. ſi dõa turus in fi. So. ibi loqſ in uiro petẽte ab initio. hic in repetente qð plene dixi in. l. ſi ſocer. §. lu cius. ff. ſo. ma. ſʒ ſm aliã lectu. hoc itẽdit agenti hac actiõe nõ põt obijci ↄpẽſatio: ⁊ habeſ rõ lu cri ⁊ dãni. h. d. Et incipit hec lec. in gl. ibi nõ er/go interiʒ. Cũ ergo loquaſ de ↄpẽſatiõe neceſſa rio dʒ intelligi de re uiri amota. ſi eni amouiſſet rẽ vxoris nõ tractareſ de ↄpenſatiõe. ℄ Quero exẽpla quõ habeſ rõ lucri amiſſi. Gl. ponit mul ta exẽpla: ⁊ q̃dã cõgruunt prime lec. ⁊ q̃dã ſcðe. Primũ exẽplũ ẽ: qa eſtimationẽ vel penã opor tuit eũ ſoluere: qa rẽ amotaʒ preſtare neqt. hoc exẽplũ cõgruit prime: ⁊ ſcðe lec. Scðm exẽplum eſt qñ creditã pecuniã cyrographo a ſe ſubtra/cto ꝓbare nõ potuit. illud exẽplũ ↄgruit tñ ſcðe lec. qñ res viri eſt amota. Tertiũ exẽplum eſt qñ vir nõ lucraſ ſerui opas. Iſtud exẽplũ cõgruit prie lec. qñ res dotaliſ eſt ſubtracta. Quartũ exẽ plũ eſt qñ nõ eſt lucratus hẽditatẽ in qua ſeru⁹ amotus erat inſtitut⁹. hoc exẽplũ magiſ cõgruit in re ꝓpria viri. rõ qa ſi ſeruus eẽt dotalis acqre reſ mulieri i dubio: vt. l. ſi dotalẽ. ff. ti. ij. ⁊. l. adi/tio. ff. ð acq. here. ℄ Querit gl. an mulier icidat in. l. ſi qs in tãtã: vel in edictuʒ diui mar. Odof. dicit ꝙ ſic. Dy. ꝙ non: quia ille. ll. ſunt penales ergo ⁊c̃. vt. l. ij. C. e. Bartolus.

Hec actio. Hec actio ẽ ꝑſecutoria iõ ꝑpetua. h. d. ℄ Not. ꝙ cõditio furtiua oriſ ex delicto. ſimile i. l. ſi am bo. §. quotiens ð ↄpẽ. ꝑ q̃s leges: ⁊ dy. ⁊ Guil. rephẽdũt gl. noſtras q̃ dicũt ↄditionẽ furtiuam oriri ex uarijs figurijs cauſaꝝ: ut. l. ſi ꝑ fure i pñ. de ac. ⁊ obli.

Nec uiro. In actiõe ex maleficio nõ ẽ loc⁹ bñficio ne qs cõdẽ/neſ: niſi iq̃tũ facere pt. dixi i. l. maritũ. ff. ſo. ma.

a ∙ **I propter reſ.** Litis eſti/matio facit emptionẽ. iõ ſoluẽs hʒ exceptionẽ: ⁊ retẽ tionẽ. h. d. iſtã materiã ponit dy. i. c. ꝓ poſſeſſo/re. extra de reg. iur. li. vj. ⁊ gl. in. l. ſi culpa. eo. ti. ℄ Op. de rei uen. l. hoc ſi res. So. intelligo qñ fuit data eſtimatio res erat pñs: ⁊ circa h̃ an ſol/uẽs eſtimationẽ q̃rat dñium vide ꝑ dy. in. c. pro poſſeſſore in. iiij. ⁊. vij. qõne de regu. iur. lib. vj. ℄ Quero an mulieri ſoluenti eſtimationẽ ſit ce dẽda actio. Glo. ꝙ ſic: niſi dolo ðſierit poſſide/re. de quo vide Dy. in. d. c. ꝓ poſſeſſore in q̃rta qõne. ℄ Quero an uxori ſoluẽti eſtimationẽ vir debeat cauere ð euictiõe: vide ð hoc ꝑ dy. in. d. c. pro poſſeſſore in. i. q. de hoc dixi vobis i. l. iij. j. ꝓ emp. ⁊. l. filius. ex qui. cau. in poſſ. ea. ⁊. l. in depoſiti. j. de re iudi. Barto.

Si mulier. Si mlier amouit cã mor tiſ q̃ ſecuta eſt teneſ act. peti. here. ⁊ ad exhibẽdũ. h. d. gl. dicit teneſ for te vtili reꝝ amotaꝝ: qð an ſit uerũ dicam ſtatim in. l. rerũ amotarum. j. e.

r **Eintegrato.** Seipſam ſummat. ℄ Op. ꝙ ꝑ ſcðm matrimõiuʒ ſit ſublata actio reꝝ amotaꝝ: ut. j. e. l. ſi. Sol. glo. non fuit ſublata i totũ. ſʒ iteriʒ ceſſauit.

o **Ob res amotas.** Ob res amotas mulier teneſ plurib⁹ actiõib⁹: lʒ altera dʒ eligi. h. d. ℄ Op. ꝙ in re dotali marito nõ ↄpetit rei vẽdicatio cũ ſit mulieris: ut. C. ð iu re do. l. i reb⁹ ℄ Hui⁹ ↄtrarij timore dic̃ gl. ꝙ reſ erãt eſtimate. ⁊ ſũt ꝓprie viri vel dic ꝙ iteruenit pactũ ð lucrãdo. ſʒ h̃ ẽ diuinare. dat gl. al's duas ſolutõẽs: ⁊ pma ſo. nõ tollit ↄtrariũ nec ſcða q̃li/ter ſoluemus: dicũt qdã ꝙ. l. in reb⁹ loqſ ð reb⁹ imobilibus. ſʒ ſec⁹ in alijs. Sʒ iſta ſol. nõ placet: qa illa. l. loqſ generaliter. ſʒ ſol. eſt qa ſcðʒ iſta tẽ pora nõ trãfferebaſ dñiuʒ ſtatiʒ in vxorẽ: ⁊ iõ vi ro daſ rei vẽdicatio: ut. l. ẽt. ff. de fun. do. ⁊. l. i re bus. loqſ ſcðm noua tpa: ⁊ dixi in. l. ſi filio. ff. ſo. ma. ℄ Quero q̃ ↄditio ↄpetit viro dicit glo. cõ ditio furtiua. hoc nõ eſt uerũ: niſi poneres con/tractionẽ ſecutã eẽ facto diuortio: ut dixi in. l. iij. §. i. ff. e. dicit ergo ꝙ ð certi ↄdictõe gñali vel ſi ne cã loqſ. ℄ Ex. l. ſequenti.

℄ An actio ſit ð iure gẽtiũ: ⁊ an ꝓcedat libelluſ peto cũ ↄdẽnari ſʒ formaʒ iuris ⁊ ſtatutorum.

r **Erum quidẽ.** Pro reb⁹ amotis ſe/cuto diuortio ↄpetit h̃ actio. ſi diuortiuʒ nõ ẽ ſecutũ cõpetit ↄditio. h. d. Ibi i tex. iuregẽ tiũ. i. iure a quo ſũpſit originẽ. ℄ Op. hodie nõ põt fieri diuortiũ ð iure canonico: niſi ex cã for/nicatiõis: nõ tñ tolliſ. ſʒ ſepaſ: ⁊ ſic iſta actio nõ põt hodie hẽre locũ: ſʒ ſi dicas ꝙ cã ↄſanguinita tis diuidiſ nõ ẽ veꝝ imo tũc iudicaſ: qa ðclaraſ

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

e Erum r gdem ad qō nē vide que no.bar.in.l.ij.§.ſi publi co.j.ꝺ adul.in.v.iij.q̄ro de quo late p ra.ꝛ imo.in.l.gall'.§.ſi eius.j.de lib.ꝛ poſth. bene facit .l.ij.C.quē admodum.teſt.ap.ibi ſm.ll.moreſ ꝗ locorum ꝛc.ꝛ viꝺ bal.in.l.cos.C.ꝺ app.Joā.an.de arbi.in.c.ſtatutū bene facit qꝺ no.dixit imo.in.c.di lecti.ꝺ offi.ordi.adde qꝺ Bal.de pa.ꝯſtā.i v.ſꝫ.ll.ꝛ ꝯſue tudies dixit no.arg.ꝙ ſi cā ē comiſſa ſm.ll.ꝛ ꝯſue tudines ter raruꝫ termi nanda ꝙ po tius dꝫ ter minari ſm bonas ꝯſue tudines ꝗꝫ ſꝫ.ll.ꝛ talis ſeruat boni tatē arbitrij nō mer ius cōe ꝺ eo qui mit.in poſ.cā rei ſer.c.cū veniſſent ꝛ viꝺ cy.C.ꝺ teſta.nul.l.captator rias:et dixit Bal.in.l.i.C.de ſer.ꝛ aqua.ꝙ libe lus pōt fun dari ſup cō ſuetudine:ꝛ Inno.i.c.i.dilecti.ꝺ of fi.delega.ꝛ tex.i.l.ſi.C.de iniur.ꝛ ad hoc vide bal.in.l.ob ſeruare.§.p ficiſci.in.xx ij.q.ꝺ offi.pcō.ꝛ in.l.ſꝫ ꝛ ſiqs.§.q̄ſitum ſiqs cautio.ꝛ i.l.i.C.ꝺ ꝯſeſ.i.xij.col.Et qꝺ no.ro.in rub.de arb.in.xv.q̄one adde quod no.bal.in.l.generaliter in.v.coll.de epiſ.ꝛ cleri.ꝛ Inno.i.c.certificari ꝺ ſepul.ꝛ dic̄ bal.ꝙ ij qs

matrimoniū nō fuiſſe:vt.l.ſi cōcubina.ſ.e.dicit gl.ꝙ hodie pt hr̄e locū ſolū vtilis qn̄ cā ſperate mortis amouit:ꝛ uide gl.que icipit ſūt ergo ꝛc.vſqꝫ ad finē.Idē dicit gl.ſ.e.ſup rub.ſꝫ hoc nō vr̄ verū p.d.l.ſi mulieri.quā gl.allegat:qa ibi fu it ſecutū diuortiū.dy.dicit fateor ꝙ ꝟba legis ꝺ ficiūt:tn̄ poſſumus dicere ꝙ ex mēte deꝫ vtilis:ꝛ hoc tenēt oēs:ꝛ Cy.in.l.ij.C.eo.ꝛ pbaꝫ p.l.ob res.ſm vnā lec.ſ.e.hoc habeo p uerſſimo:ꝛ p bo p rōnē.Sꝫ pri' ꝯtra iſtō vr̄.ſ.e.l.ꝯtra vir.§.ſꝫ ſi morte:ꝛ.l.ſi.ppter res.§.ſi.Itē cū iſta actio nūꝗ ꝯpetit marito:nō ergo tranſit ad heredes ei'.Breuiter rn̄deo ꝙ hr̄s hꝫ alias actiōes vna cū iſta ſi dicit nūꝗ ꝯpetit.nego:qa ꝯſtāte matri monio pr̄ videꝫ hr̄e actionē in factuꝫ:ut.l.ij.C.e.Nā ipa:ꝛ actio rerū amotarū nō differūt:ut no.gl.in ſimilī.ſ.ad.l.acq.l.quēadmodū.§.ma giſtrat':ꝛ.l.de pecoribus.C.ad.l.acq.¶ Pro cedo vlterius.nā dr̄ hic iuregētiū ꝛc.vr̄ ꝙ actio ſit ꝺ iuregētiū.cōtra.l.ij.§.deinde.ſ.de ori.iur.Propter hāc.l.vltramō.dicūt ꝙ ē verꝫ ꝙ actio eſt de iuregētiuꝫ.ſꝫ iſta ē materia legis.ex hoc iu re de iuſti.ꝛ iu.dicūt ēt ipſi vt Ja.de are.ꝙ ſi fuiſ ſet illo tpe quo actio nō fuit accepiſſet multā pe cuniā mutuo.tex.rn̄det ꝙ nō erat actio.ſꝫ manu regia fiebat.vt.l.ij.in pn̄.ſ.de ori.iu.vt ſit Vene tijs:ꝛ apud tartaros.ſꝫ iuriſcōſulti ꝛ impatores ītroduxerūt poſtea actiōes ſubtiliter ītuētes:et.h.d.l.ſi.C.ꝺ pſcri.long.tē.Ad illam.l.rn̄deo ꝙ actōes ſūt ꝺ iure ciuili:ꝛ iuriſcōſult' arguit ꝙ ſi ꝺ iuregē.quo n̄ erat actio fiebat exactio:multo ma gis hodie cū ſit actio vide gl.que icipit:qa iuris ꝛc.ſed q̄re dicit iuregē.i.naturali cū ſint ſpēs op poſite:ꝛ ſeparate:ut.l.i.ī ſi.ſ.de iuſti.ꝛ iure.gl.rn̄det:ꝛ vide in gl.ibi:ſꝫ certe ꝛc.habes ſimilem gl.in.l.ſtichū.§.naturalis.j.de ſo.ꝛ tex.in.l.cuꝫ amplius circa finē.de reg.iur.¶ Cōtrariū vr̄ te nere gl.ꝙ ex naturali obligatiōe oriaꝫ actio in.l.ſi fideiuſſor.j.de fideiuſ.ſꝫ illa gl.nō dicit veruꝫ ꝛ itellige eā put gl.loqꝫ in.l.naturalis.j.ꝺ actō.ꝛ ob.uel aliter pōt rn̄deri ad ꝯtrariū.ſ.ꝺ iuregē.pōt cōdici addita tn̄ actiōe de iure ciuili.vltimo dic ꝙ iuſgētiū vocaꝫ ius ciuile vel expōe:ut dixi ſup tex.i.iure.a quo ſū pſit originē ius ciuile nō curo expone put uis.¶ Iſtaꝫ.l.induco in ar.ad.q.ª ꝛ cōſueui for mari in.l.de qbus ago:ꝛ peto in libello eū cōdēnari ſcōm formā iuris ꝛ ſtatu torū:an iſte libelluſ pcedat.ꝛ dicūt qdā qꝺ non qa pponit actionē de iure cōi:ꝛ ꝯditionē de iu re ſtatutoꝝ ꝯtra.§.eligere.¶ Sꝫ ꝯtrarium dico qꝺ ꝟba hn̄t interp̄tari ſcōm pferentē in iudicio:vt.l.ſi qs itētiōe.ſ.ꝺ iudi.ꝛ mō qn̄ dico ſcōꝫ ius ꝛ formā ſtatutoꝝ.i.ſcōꝫ ſtatuta a iure approba ta ſm hāc.l.ſm quā glo.exponit.id eſt ꝺ iure ci uili approbato ꝛc.Et p hoc vr̄ caſus in iure ca nonico.ex̄ de eo q mit.in poſ.cau.rei ſer.c.cum veniſſet.Vel iterp̄tabiꝫ.i.cōdēneꝫ ſm ius:ꝛ pce daꝫ ſm formā ſtatutoꝝ:uel itelligiꝫ.i.ſꝫ iura nō reprobata p ſtatuta ſꝫ ꝙ actori vtili' viſū fuerit.

r **Erū.** Iſta actio eſt in pſona.h.d.¶ Queriꝫ vtꝝ iſta ꝯditio in famet gl.dicit ꝙ nō:vt.j.de actio.ꝛ obli.l.ceſſat.qꝺ intellige de iure.ſed ꝺ facto infamat vt.j.de iurepa.l.precium:ꝛ.l.ſi patronus:ꝛ.l.ſi parens.j.de obſequijs.

r **Erū amotarū.** Legiꝫ duob' modis:ꝛ ſm primā lec.h.d.Actio ciuilis ppoſi ta ab uno nō differꝫ ppter accuſationē crimina lē ppoſitam ab alio.h.d.¶ Opp.C.de adul.l.adulterij.glo.dat duplicē ſol.vnā ꝙ ibi crimina lis:ꝛ ciuilis pponebanꝫ iter eoſdem.hic iter di uerſos:ꝛ iſta eſt ꝟa in ſe.Vel aliter:ꝛ iſta eſt ſe cūda lec.Accuſans criminaliter nō pōt reconue niri ciuiliter:vt in ꝯtrario.ſꝫ unus:ꝛ idē pōt age re ciuiliter:ꝛ criminaliter:vt h̄.ꝛ rō ſolutiōis po teſt eſſe iſta qn̄ accuſat vir:ꝛ agit mulier ciuiliter iſta ſūt p̄iudicialia:qa ſi mulier ꝯuinciꝫ pdit do tē:vt.l.cōſenſu.C.de repu.Iō vna īpedit aliam ſꝫ actio rerū amotaꝝ:ꝛ accuſatio adulterij non ſūt p̄iudiciales.¶ Sꝫ op.de.l.iterdum.j.ꝺ pu.iudi.Dy.rn̄det ꝛ bn̄ quādo ciuilis:ꝛ criminaliſ oriūtur ex eodem facto nō poſſūt ſimul pponi:qa ſūt inuicē p̄iudiciales.ſec' ſi ex diuerſis:vt di xi i.l.ij.j.vi bo.rap.ꝛ ſolitus ſū dicere i.l.ij.C.qn̄ ciui.acti.cri.p̄iudi.¶ Sꝫ ꝯtra illō eſt.C.de ordi.iudi.l.ſi.qa nō pn̄t cōcurrere ciuiles:ꝛ crimina les.nō ob h̄:qa ſūt p̄iudiciales.ſꝫ qa vna eſt ma gis altera:ut.l.p miorē.ſ.de iudi.ꝛ.l.ſi.ꝛ ibi gl.ꝛꝫ ꝺ ordi.iudi.ſꝫ iſta rō hꝫ locū ſiue ab vno ſiue a diuerſis ambe pponanꝫ:ꝛ vide abſurditatē q̄ ſequereꝫ ſi poſſet fieri ꝙ actor ciuilē ꝛ criminalē ſimul ītētaret.ſꝫ reus nō poſſet opponere:ꝛ ſic liceret actori qꝺ nō liceret reo ꝫ.l.nō dꝫ actori.j.ꝺ reg.iur.tene ergo pmā ſolutōeꝫ:ꝛ pmā lec.

s **Iuxor.** Pro re uiri ſubtracta cōpetit actio furti extra neo cuius itereſt:lꝫ nō uiro.h.d.¶ Op.C.ꝺ fur.l.ſi.So.qn̄qꝫ mulier ſurripit rē viri q̄ ē apud viꝝ:ꝛ tūc hꝫ locū actio reꝝ amotaꝝ ſolu to matrimonio p totū iſtū titulū.eo ꝯſtāte actio in factū:ut.l.ij.ſ.e.Qn̄qꝫ ſurripit rē viri q̄ ē apō extneū:ꝛ loqtur iſta lex.qn̄qꝫ ſurripit rē extranei:que eſt apō viꝝ:ꝛ tūc hꝫ locū.l.ſi.in ſi.C.de fur tis:ꝛ.l.ſi cōcubina in ſi.ſ.eo.

r **Erum amotarum.** Inſpiciꝫ q̄tū res valuit tpe amotiōis:et poſtea q̄ti plurimi fuerit.h.d.¶ No.caſū i quo ſit furtū:ꝛ efficiꝫ res furtiua non tn̄ ꝯpetit actio furti.qꝺ pſeqꝫ gl.in.l.ſeqꝫ §.ſi rē.j.ꝺ vſuca.ꝛ ibi plene dixi:ꝛ p Cy.C.ꝺ ſer.fugi.l.i.ꝛ dy.ſūmauit iſtū ti.in.l.ſꝫ ꝛ ſi diuortij.ſ.eo.p diſtictionē quā poſuit Cy.C.e.l.ſi.

c **Um ſoluto.** Per matrimo niū reintegratū ſoluiꝫ hoc iudiciū.h.d.Sꝫ itellige:vt.l.re integrato.ſ.eodem.

¶ De liberis agnoſcēdis vel alēdis parentibuſ uel patronis uel libertis. Rubrica.

¶ Dictū ē ſupra ꝙ ſoluto mat rimōio qn̄qꝫ ori tur ꝯtētio ſup repetitiōe dot.ꝛ de h̄ dixi in ti.ſ.ſol.ma.ꝛ quēadmodū dos petaꝫ.qn̄qꝫ oriꝫ ꝯtē tio ſup īpēſis ī reb' dotalibus factiſ.iō poſuit ti.de īpēſis.qn̄qꝫ oriꝫ ꝯtētio ppter res amotas.iō poſuit ti.reꝝ amotaꝝ.qn̄qꝫ oriꝫ ꝯtētio ꝺ liberis ꝛ hoc duob' modis:vel qa marit' n̄ vult cogno ſcere illos ī ſuos filios.iō poniꝫ h̄ rubrica ꝺ libe ris agnoſcēdis.Et iſtā ptēꝫ pſeqꝫ iuriſcōſultus vſqꝫ ad.l.ſiqs a liberis.qn̄qꝫ oriꝫ ꝯtētio ꝺ alēdiſ liberis.iō annectiꝫ in rubrica vel alēdis:ꝛ iſtam ptē pſeqꝫ a pncipio.l.ſi qs a liberis.vſqꝫ ad.§.ſolēt.Et qa icepit tractare de alimētis:ꝛ cōtigit īterdū ꝙ parētes ſe petāt alias filijs.ideo ſubne ctitur in rubrica parentibus:de quibus etiaꝫ di xit a principio.l.ſiquis a liberis.vſqꝫ ad.§.ſolēt permixtim.Item quia contingit interdum:ut patroni petant aliementa a libertis ſiue ſeruis uel ecōuerſo:iō annectiꝫ in rubrica vel patronis vl libertiſ.ꝺ quo dr̄ i.d.§.ſolēt.vſqꝫ ad ſi.poſtea format q̄ſdā q̄oēs ad materiā vſqꝫ ad ſi.toti' ti.

s **Enatus.** Diuiſionē titu li habuiſtis in ru brica.Prima pars q̄ tractat de libe

faciat mētio nē de cōſue.ꝛ ſup ea fun dat ſe.tn̄ pōt ēt ſup ea de ducere ius cōe ſm cū l.l.pſcri.i.x.col.C.ſi ꝯ ius.allegat inno.i.d.c.certificari:ꝛ adde bal.in.l.edita.C.ꝺ edē.i.xvij.col.vbi alle gat bar.h̄:ꝛ dicit ꝙ pce dit libellus dicēdo peto ꝯnūciari ſꝫ.ll.ꝛ ꝯſuetu di.et ad bar to.hic adde bald.in.l.vi nū.ſi cer.pe.ꝛ bal.in.l.ij.in.iij.col.C.de nup.vbi dixit ꝙ ſi pe to quē puni ri ſm ꝯſue tudies ꝛ ſta tuta ſi nō cō ſtat.de ꝯſue tudine puni tur ex̄ ordi nem.

ADDE primis verbis apoſtile bal.ꝯſi.cclxv.in penul.col.i.volu.